

Bulletiner från Foteviken

Foteviken 12 februari 2013

Tillbakablickar på ett gånget år och framåtblickar på det som kommer

På Foteviken har planerna för framtiden och nästa generations övertagande av vårt fantastiska museum präglat det senaste året. Vi har därför nu renodlat själva museiverksamheten på Fotevikens Museum från de många andra aktiviteter som finns på Foteviken.

Den stora samlingslokalen Valhall nere vid parkeringsplatsen har blivit "Vellinge bygdegård" och drivs av en ideell förening. I det "Vita huset" nere vid parkeringsplatsen har en grupp för experimentell arkeologi samtidigt funnit en fristad. De 12 moderna stugorna vid stranden har fått en förvaltare som sköter bokningen och underhåll och dessutom ansvarar för Bygdegården. Fotevikens Museum fick förra året en ny, fantastisk administrationsbyggnad i anslutning till museientrén. Detta medförde att vår gamla

administrationsbyggnad vid parkeringsplatsen nu har fått helt andra funktioner. Här huserar numera Höllvikens Konsthall och en s.k. LSS-verksamhet. Allt detta här nere runt parkeringsplatsen går under samlingsbegreppet Fotevikens Kulturcenter.

Och uppe på backen ligger vår stolthet - själva museet ...

Här hade vi inför sommarsäsongen en helt ny utställningslokal klar i anslutning till entrébyggnaden. I denna lokal finns den permanenta utställningen "Från medeltid till vikingatid". Innan besökarna går in i Vikingastaden passerar de denna mera traditionella utställning. Detta är viktigt eftersom de som inte vet något om vikingatiden här får tillräcklig information för att förstå det rekonstruerade historiska samhälle som de kommer att få uppleva. Dessutom har Skatteverket påpekat att ett svenskt museum endast får rymmas i en enda byggnad (!) samt att ett museum enbart

Eftermiddagen då det bjöds på ett två timmar långt sång- och musikarrangemang på Ön i Limhamn, signerat Fotevikens Museum.

På vikingamarknaden bjöds det till publikens stora förtjusning på rytteriattack mitt i det stora slaget vid Foteviken anno 1134.

ska innehålla monstrar med gamla föremål i (!) Trots att vi är ett museum som i allra högsta grad följer vad FN och Europa bestämt vad ett museum är kan således svenska staten i sin stenåldersuppfattning i fortsättningen inte protestera. För dem är vår entrébyggnad och vår utställningshall Fotevikens Museum – för övriga världen är det

emellertid fortfarande Vikingastaden som är det stora museet. Så går det när svensk byråkrati tar över kulturen.

Aktiviteterna under året som gått har varit många. Som vanlig hölls den stora vikingamarknaden med mycket stor uppslutning av både vikingar och publik. Nytt inslag för

Björn berättar om de medeltida koggarna i Malmö som Fotevikens Museum byggt i forskningssyfte på uppdrag av Malmö stad. Åhörare är ca 130 personer från 20 länder i projektet Open Arch.

Missa inte denna Internationella Musikfestival

Musik- och teatershow
runt Östersjön
Fri entré

Efter föreställningar i Litauen
och i Polen kommer nu den stora
musikensemblen "In Theater"
att gästa Malmö.

Spelscenen är uppbyggd på det
stora kogskeppet med publiken
på kajen.

Speltider:

Ön, Sundskajen,
Limhamn:
Söndag 2 sep 15-17

Skeppsbron 10
(Gamla Koggmuseet):
Måndag 3 sep 19-21
Tisdag 4 sep 19-21

Se mer på:
www.foteviken.se

Året var att det under vikingafighterna uppträdde rytteri –
för så var det under slaget vid Foteviken år 1134. Ni kan se
mer av detta på: <http://youtu.be/oyFGTwxjxD6w>

Flera intressanta EU-projekt har också varit igång. Sep-
tember månad var en hård tid för oss på Fotevikens Mu-
seum. Först ut var projektet "Intheatre". Under en vecka
hade vi dragit samman ett trettiotal artister och scenar-
betare för ett musikarrangemang av mycket hög klass.
Tre länder; Sverige, Polen och Litauen bjöd på en nära
två timmar lång sång- och teaterunderhållning från däck
på den stora medeltidskoggen. Sammanlagt blev det fem
föreställningar inför gratispublik. Två gånger spelade vi
vid kaj i Falsterbokanalen, en gång på Ön i Limhamn och
två gånger vid det forna Koggmuseet mitt inne i Malmö.
Publikrekordet slogs ute på Ön i Limhamn under en solig
söndagseftermiddag. Trängseln på kajen där publiken satt
på bänkar var stor.

Direkt efter detta stora och arbetskrävande program var
det dags för en vecka med EU-projektet Craftland:
www.craftland.se vars teman var äldre hantverk, historis-
ka lekar och musik. Under sommaren hade vi medverkat
med personal vid stora arrangemang i såväl Polen som Li-
tauen och nu var det vår tur att agera värdar i samband med
en stor hantverk workshop på Foteviken.

Sist ut samma månad var vi värdar för en enormt stor, in-
ternationell konferens med ett flertal medverkande orga-
nisationer. Det hela skedde som ett viktigt inslag i projek-
tet "OpenArch" som täcker mer än tio europeiska länder.
Totalt var det 130 deltagare från ett 20 länder som fanns
på plats under fyra dagar. De stora medverkande organisa-
tionerna var Exarc, Imtal, Nooam och Svenskt kulturarv.
Region Skånes kulturordförande Yngve Peterson öppnade
konferensen och bland de många föredragshållarna märk-
tes också Sveriges riksantikvarie Lars Amréus.

Projektet "Amaprof" (www.amaprof.se) som handlade
om samverkan mellan volontärer och museifolk avslutades
under året. Detta framgångsrika projekt hade Fotevikens
Museum under två år genomfört tillsammans med Middel-
aldercentret i Danmark. Likaså avslutades det spännande
projektet "Hands on" vilket var koppladt till olika former
av gammalt hantverk och förmedlingen av kunskapen
kring dessa.

Ett flertal andra mindre projekt och återkommande verk-
samheter har givetvis också utspelat sig på Fotevikens Mu-
seum under år 2012. Museets skolundervisning är bland
de största museisatsningarna vad det gäller förmedling av
levande historia för barn i Skåne. Några dagar före Allhel-
gonahelgen bjöd personalen också på spökvandring bland
gastar och andeväsen ur vår nordiska historia. Månet
barn sågs krama sina föräldrars händer extra hårt när de
traskade ut i mörkret runt Vikingastaden för att uppleva det
okända som dolde sig bakom stenar och träd.

Vilket barn vill möta denne filur uti nattens mörker? Museets
chefspedagog Bengt i sitt esse.

Under året gjordes de sista finjusteringarna på vår nybyggda, fina och stora administrationsbyggnad som vi är mycket stolta över. Tillsammans med entrébyggnaden med sin permanenta museihall är det detta tillsammans med Vikingastaden som utgör begreppet ”Fotevikens Museum”.

Vi, den gamla generationen av museiledare, kan nu tryggt lämna över till en yngre generation i det viktiga arbetet med att levandegöra vårt äldre, nordiska kulturarv. Det hela började för mer än 30 år sedan då grunden lades till denna unika museiverksamhet. Det skedde i samband med att de fem vikingatida skeppen i inloppet till Foteviken hittades och undersöktes. De första tio åren av verksamheten var därför präglade av marinarkeologin där vi blev en ledande organisation för denna vetenskap i södra Sverige. Nästa tioårs intervall bestod av uppbyggnaden av Vikingastaden och de sista tio åren har hela området runt museet utvecklats till det största kulturområdet i Vellinge kommun och det största Arkeologiska friluftsmuseet i Sverige.

Och vad är det som händer nu????

Ett museum som aktivt förmedlar livet under gånga, flydda tider måste ha personal som brinner för förmedlarrollen. Som ni alla förhoppningsvis vet har detta präglat hela Fotevikens museumshistoria – och det blir minst lika bra i framtiden. Museet kommer visserligen inte att ha så många personer anställd på helår som tidigare men en kärna av kunniga entusiaster kommer ändå att finnas här året runt.

En del av de äldre går som sagt i pension. Björn och Sven lämnar nu som planerat sina poster i de olika organisationernas styrelser och sina tjänster på museet. Men tro inte att de yngre blir av med de två så lätt. Med deras unika kunskaper och engagemang kommer de givetvis att finnas kvar de närmsta åren som mentorer, volontärer och inhoppare när så behövs. De personliga aktörerna i tidsmaskinen Vikingastaden i form av kung Björn och lagman Sven gäller det således fortfarande att vara vänner med. I föreningen SVEG och i Byalaget får ni stå ut med Björn även i framtiden. Björn kvarstår också som redare i Skeppslaget för koggarna tillsammans med Ralph som Destinated person (DP) till skeppen med Gunnar som skeppare.

Arbetsuppgifter finns det många av på museet. Nu under vintertid planeras som vanligt alla de projekt som skall igång och arbetas vidare med. Närmast för dörren står att vi med några av våra vikingar i februari ska medverka i den stora turistmässan i Essen där vi fått en 80 kvadratmeter

stor monter till vårt förfogande. Bengt och Ralph håller i trådarna för denna stora publiksatsning och nya banderoller, foldrar, roll-ups etc är producerade till detta. Därefter väntar ”Archeon” i Holland som värdar för Open-Arch-mötet som har temat experimentell arkeologi och där Foteviken svara för historisk matlagning med Bengt i spetsen. Björn och Anette är givetvis även med på denna konferens.

Fotevikens Museum öppnar portarna för turister den 7 maj. Då är alla i den nya organisationen på plats efter vinteruppehållet. Förstärkning under sommarsäsongen kommer givetvis att ske som vanligt såväl i butik, i skolverksamheten samt i bemanningen i Vikingastaden.

Den 18:e vikingamarknaden kommer givetvis att hållas som vanligt veckan efter midsommar, i år under perioden den 24 juni till 30 juni. Midsommarafton den 21 juni firas också som vanligt för enbart vikingar i Vikingastaden.

För att summera: Exakt på året för tusen år sedan då Danmarks kung Sven Tveskägg utropade sig till kung även över England firar Vikingastaden vid Foteviken sitt 19:de verksamhetsår och välkomnar alla gamla såväl som nya vikingavänner till en kulturgemenskap som inte känner några gränser och som värmer.

Eller för att avsluta med Fotevikens Museums motto sedan starten år 1995: Kultur är kontakt mellan människor alla kategorier.

Mat är viktigt när det gäller Skåne och stora internationella museikonferenser. Fotevikens Museum anlitar givetvis de bästa kockar man kan tänka sig.

OPENARCH CONFERENCE, SWEDEN

SEPTEMBER 24 - 27, 2012

Dear member of OpenArch

Here you will find the final program for the conference at Foteviken Museum

• Sunday 23d September:

Arrival day.

To those of you who arrive at Kastrup Airport take the train over the Öresund Bridge to Hyllie railway station (12 minute ride). You buy the train ticket in the ticket machine before you go down to the train. NB. You can't buy ticket on the train.

On Hyllie station Fotevikens Museum meets up for further free transport by bus to the hotel near the museum. The place where you will find the bus: see map. You can call Björn by phone +46707620612 when you have arrived at Kastrup airport or if your arrival time is changed, so we know when we can pick you up at the station Hyllie.

Transportation between the museum and the hotel is free with mini buses on special occasions in relation to the program (walking distance: 1.6 kilometre). On Sunday, a bus will pick you up at 19:15 at the hotel's entrance building to take you to dinner at Foteviken Museum.

It will be a joint dinner at Fotevikens Museum at 19.30.

If you come later, we assume that you eat before you come to the hotel. Breakfast is available where you are staying. Lunch and dinner will be served at Fotevikens Museum.

What happens during the conference?

• Monday - Tuesday:

Conference days, see the program below

• Wednesday:

Morning: Steering Committee meeting. Other OpenArch members are taken on a guided tour in the area.

Afternoon: Workshop for OpenArch members, led by the organization IMTAL (The International Museum Theatre Alliance).

• Thursday:

Return to Copenhagen in connection with excursion to the Danish museums "Lejre Sagnland" and "Roskilde Vikingaskibsmuseum". Each person pays 20 € in cash on the bus and get receipt for this. We assume that all OpenArch participants participates in the bus excursion according to the decision from the Modena meeting. The bus stops at Kastrup Airport latest 15.00.

Education and Culture DG

Culture Programme

The linked themes across the two main days**Monday 24th and Tuesday 25th will be:**

1. "Management & communication strategies at open air/archaeological museums" and "Working with volunteers" (OpenArch focus).

2. How can performance of various kinds contribute to and extend the work of such museums and sites? (including 1st and 3rd person interpretation, theatre presentations & events and drama workshops) (IM-TAL focus).

The OpenArch EU project is incited by the ICOM affiliated organization for Archaeological Open Air Museums EXARC whose purpose is to exchange knowledge between museums and similar organisations in order to strengthen quality and improve the running of the museums.

As part of OpenArch work package "The Dialogue with Museum Organisations" the following organisations are invited:

1. EXARC: is an ICOM Affiliated Organisation representing archaeological Open Air museums and experimental archaeology.

2. IMTAL: The International Museum Theatre Alliance. IMTAL-Europe, IMTAL-America and IMTAP-Asia Pacific are affiliated membership organisations that foster and develop different forms of live interpretation in museums, galleries, science centres and historic sites all over the world.

3. NOOAM: The Nordic Association of Archaeological Open Air museums. This is the association of Archaeological Open Air museums, parks and projects that brings living history alive through education and/or experimental archeology and technology in the Nordic countries.

4. Swedish Heritage (Svenskt Kulturarv) is an association for museums and heritage sites of great national interest. They have 260 institutional members and their aim is to increase public engagement in member museums.

And, of course, Museum people from all over Europe also can participate.

PROGRAMME**Monday, September 24th, 2012 - Day 1**

Coffee

09.30 - 09.45 Yngve Petersson, Chairman of the Cultural Department of Region Scania: ("Welcome & introductions")

09.45 - 10.00 Steve Burrow, Chairman of EXARC: ("Exarc and archeological Open Air museum in Europe.")

10.00 - 10.25 Lars Amréus, Executive Director of the Swedish National Heritage Board: ("How to make cultural heritage alive.")

10.30 - 10.55 Henrik Zipsane, The Museum "Jamtli Historieland": ("Cooperation all levels from a management point of view - working with Staff and Volunteers.")

Coffee

11.30 - 11.55 Kaare Johannessen, Middelaldercentret, Denmark: ("About working with volunteers.")

12.00 - 12.25 Peter Aronsson, Linköping University: ("Why, when and how does the past become an engaging heritage site?")

12.30 - 13.30 Lunch

13.30 - 13.55 Peter Lindbom, The Fullerö Park project: ("The planned large theme park about Vikings at Fullerö in Sweden.")

14.00 - 14.25 Anders Ödman, Lunds University: ("Archeology and volunteers.")

Coffee

15.00 -15.25 Catharina Oksen, Middelaldercentret, Denmark: ("The opportunities that volunteers provide for the Archaeological Open Air museums.")

15.30 - 15.55 Per Karsten and Jerry Rosengren, The Historical museum of Lund: ("From traditional museum to the museum for the future.")

19.00 Bus transport to evening dinner on board the medieval Cog and in the previous Cog museum in Malmö.

Tuesday September 25th - Day 2

For all participants: OpenArch, IMTAL, EXARC, NOAM, Svenskt Kulturarv and others

[Chairs of sessions provisionally listed below]

8:30 Coffee

9:00 Plenary (THORS HALL): Welcome & introductions to IMTAL, live interpretation & museum theatre.

Speakers & 'provocateurs':

Björn Jakobsen (Director, Fotevikens Viking Museum), Dr Anna Farthing (IMTAL-Europe Chair), Prof. Tony Jackson (Manchester University) & Mark Wallis (Director, Past Pleasures, UK).

Subject:

"Back to the Future": What is live interpretation, where did it come from and why does it matter?

Tony Jackson interviews the grandfather of live interpretation in Sweden, Arthur Hazelius (as presented by Mark Wallis), about the origins of **living history**. Eager to know where live interpretation is heading after his time, Mr. Hazelius will then turn the tables on Tony Jackson and ask him about living history in the 21st century.

Chair: Anna Farthing

10:30 Coffee

11:00 Divide into three groups for participation in pre-selected workshops & panel presentations.

SPACE 1

PAPERS/PRESENTATIONS with Q&A:

Interpreting the Interpreter: Is Live Historical Interpretation at National Museums and Historic Sites Theatre?

Ashlee Beattie (Canada)

The challenges of researching and developing performance pieces at a science & industry museum: 'Rutherford' and 'Manchester, the Romans and the first "industrial revolution"' Steve Howe, Lee Wolstenholme & Jamie Eagleton (MOSI, UK)

Chair: Bjorn M Jakobsen

12:30 Lunch

13:30 Plenary (THORS HALL):

Guest speaker: Chris Gidlow (Manager of Live Interpretation, Historic Royal Palaces, UK): **"Emotional engagement with intangible cultural heritage through live interpretation."**

Chair: Steve Howe

SPACE 2

Workshop:

Performance, place and space.

Anna Farthing (UK)

Chair: Tony Jackson

SPACE 3

PAPER /PRESENTATION with Q&A:

Ten years of history alive – the use of live interpretation at Stockholm's Army Museum Anders Åborg, Army Museum of Stockholm (Sweden)

Workshop (1 hour):

'The Fabula Atellana' – popular entertainment in Ancient Rome. An introduction to its character & improvisation techniques.

Lara Comis & Natalia Comis (Italy)

Chair: Chris Gidlow

14.15 Divide into three groups for participation in pre-selected workshops & panel presentations.

SPACE 3**WORKSHOP:**

'And Who Are You Supposed To Be?': being first at First Person'

Mark Wallis (UK)

Chair: Steve Howe

SPACE 2

PANEL PRESENTATION, with workshop element:

Participatory theatre in museums and archaeological/historic sites – the Labyrinth project approach.

Lucian Branea, Bistra Choleva-Laleva, Adrian Ciglenean & Daniela Dumbraveanu (Romania/Bulgaria)

Chair: Anna Farthing

SPACE 1

PAPERS with Q&A

'You could see it in your mind': which is more effective, first or 3rd person interpretation...? Ceri Jones (UK)

'Museum Theatre and Education for Mutual Understanding in Northern Ireland'

Brenda Winter-Palmer (UK: Ulster)

Museum theatre in Greece: perspectives on site interpretation. Foteini Venieri (Greece)

Chair: Tony Jackson

16:00 Coffee

16:30 - 17:30 Plenary (Space 1):

Final round-up: Summaries & questions arising from day's events.

(Divide into small groups, mixing IMTAL and OpenArch to pool ideas/impressions/questions/future projects, then ultra-brief presentations and plenary discussion.)

Chair: Anna Farthing

20:00 Grand Viking Feast in the Long Hall

Wednesday September 26th - Day 3

For Members of OpenArch and IMTAL only

09.00 Coffee

9:30 - 12:45 OpenArch steering committee only: meeting

9.30 - 10.45 IMTAL-Europe only: Annual General Meeting
Chair: Anna Farthing, handing over to new chair.

10:45 - 11:00 Coffee

11:00 - 12:45 OpenArch steering committee members and IMTAL members: trip to sites of interest in the municipality (by bus)

12:45 - 13:45 Lunch

13:45 - 15:30 Workshop IMTAL and OpenArch: Live interpretation
Creative workshop on site interpretation: "The Search for the Story" led by Emily Capstick (UK)

A practical, creative workshop exploring the Foteviken site for stories and finding them; and looking at different ways of telling the story and sharing it with each other in an informal, supportive, fun environment.

Chair: Tony Jackson

15:30 - 15:45 Coffee

15:45 - 17:30 Workshop IMTAL and OpenArch: Live interpretation [continued]

19:00 Official dinner hosted by the municipality of Vellinge.

Thursday, September 27th, 2012

09.20 Coffee

10.00 Bus leave for excursion to Denmark: Sagnlandet Lejre and Roskilde Vikingskibs museum and ending at Kastrup Airport at 15.00. Coffee and a small picnic lunch

will be served at the bus (this trip is optional for IMTAL and guest speakers), only a few places for other persons are available on the bus. All bus passengers pay € 20 cash per person for this transport to the airport at Kastrup.

15.00 Kastrup Airport, Copenhagen.

It is easy to get to Foteviken

With flights to Kastrup Airport in Copenhagen.

With direct train to Sweden across the Oresund Bridge, one of the world's longest.

From Hyllie station to Höllviken 20 kilometers south of Malmö.

1. Fotevikens stugby
Museivägen 24, 236 91 Höllviken
Tel: +4640-330 805

2. Falsterbo Kursgård
Ljungvägen 1, 236 21 Höllviken
Tel: +4640-45 91 50

3. Ljungheda Bed & Breakfast
Gamleväg 36, 236 31 Höllviken
Tel: +4640-45 77 05

Vellinge Taxi +4640-45 33 00.

